

KLINICKÁ FARMACIE

- základ pro péči farmaceuta orientovanou na pacienta

PharmDr. Fialová Daniela, PhD.

Katedra sociální a klinické farmacie
Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Universita Karlova v
Praze
Subkatedra klinické farmacie IPVZ, Geriatrická klinika 1.LF UK
Praha

Klinická farmacie

- **základní farmaceutický** obor
- **aplikovaný klinický** obor
- orientovaný na **přímou péči o pacienta** („direct patient care“)
- **vědecko-výzkumný a specializační obor**
- připravuje farmaceuty k **interdisciplinární spolupráci** v terapeutických týmech na **všech úrovních zdravotní péče**
- studuje, posuzuje a hodnotí **terapeutickou hodnotu léků a** lékových režimů v klinické praxi (na individuální i populační úrovni)
- **při zohlednění všech faktorů** (klinických, bio-medicínských, farmakologických, farmaceutických, psychosociálních, farmakoeconomických, behaviorálních, aj.)

Definition of clinical pharmacy, ESCP- European Society of Clinical Pharmacy- www.escp.org

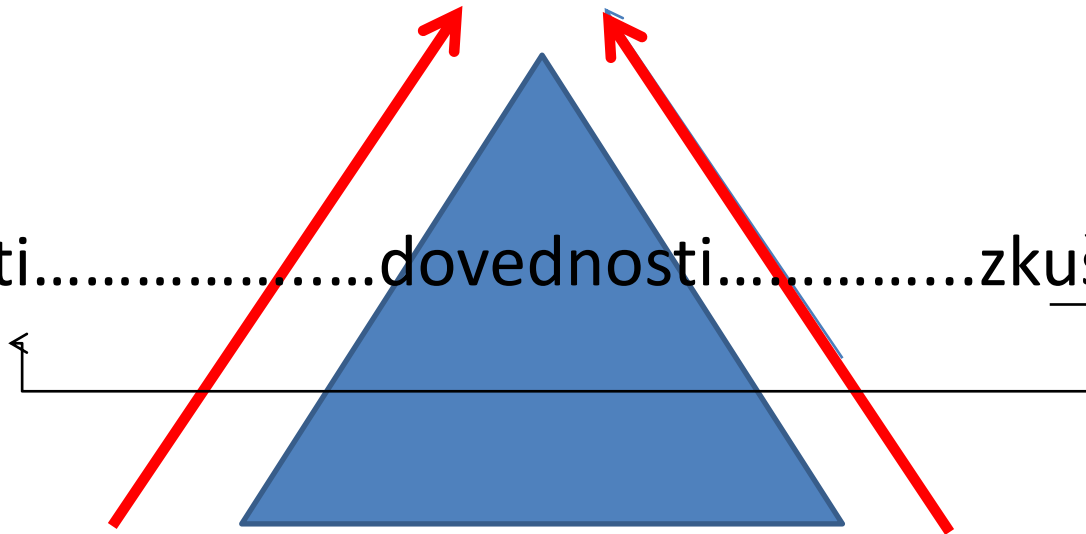
Definition of clinical pharmacy, ACCP- American College of Clinical Pharmacy- www.accp.org

Přístupy hodnocení

„patient-oriented“

přístupy v individualizaci kombinovaných lékových režimů, metody risk-managementu u rizikových skupin pacientů, komunikace polékových problémů, práce v interdisciplinárním týmu

znalosti.....dovednosti.....zkušenosti

„drug-oriented“

Znalosti o léku- LF, chemické vlastnosti, farmakologické vlastnosti, atd.

„disease-oriented“

Znalosti o nemoci- patofyziologie, etiopatogeneze, progrese onemocnění, řetězení nemocí, diagnostika, atd.

Vzdělávání v klinické farmacii

- **pregraduální**
 - klinická farmacie (povinný předmět, 4.ročník ZS, FaF UK)
 - klinická farmacie- léková rizika (povinně-volitelný předmět, u lůžka pacienta, 4.ročník LS, FaF UK)
- **postgraduální**
 - specializační odborná příprava (5 let, SKF IPVZ)
 - doktorské studium v oboru klinická farmacie (PharmDr, PhD, 3-4 leté)
- **kontinuálního vzdělávání**
 - spolupráce SKF ČFS ČLS JEP a ČLnK (34 lektorů vč. asistentů Katedry)

Cíl kaskády vzdělávání - klinický farmaceut

- odborník/specialista na posouzení terapeutické hodnoty léků/lékových režimů (účinnosti, bezpečnosti a nákladové efektivitě) **v klinických podmínkách**
- schopen rutinní optimalizace a individualizace lékových režimů a postupů na klinických odděleních a v jiných prostředích zdravotní péče
- schopen diagnostikovat, hodnotit a řešit polékové reakce (DRPs) (odlišit je od projevů onemocnění, změn diagnostických testů, atd.)

Pregraduální vzdělávání farmaceutů

- základní **biomedicínské obory** (např. biologie, anatomie, fyziologie, patofyziologie, atd.)
- základní **chemické obory** (anorganická a organická, analytická chemie, atd.)
- základní **klinické obory** (farmakologie)
- základní **socioekonomické a behaviorální disciplíny** (sociální farmacie, epidemiologie, farmakoepidemiologie, komunikace s pacientem, farmakoekonomika, informace o léčivech, atd.)
- základní farmaceutické obory- farmaceutická chemie, farmaceutická technologie, farmaceutická kontrola léčiv, farmakognosie, **klinická farmacie**

Pregraduální příprava v klinické farmacii

I/ Klinická farmacie (základní povinný předmět)

vyučující: prof. Vlček, PharmDr. Fialová, PhD., PharmDr. Doseděl, PhD.

Přednášky

- dle nosologických jednotek

Interaktivní semináře - klin. případy

Oponované kazuistiky ke zkoušce

-
- **Etiopatogeneze** onemocnění, **epidemiologie a rizikové faktory** onemocnění
 - **Symptomatologie** a základní oblasti diagnostiky
 - **Důsledky neléčené nemoci**
 - **Cíle léčby, strategie léčby** (u akutní a chronické formy), **monitorování**
 - **Racionální schémata indikovaných léčiv/lékových režimů**, základní farmakoepidemiologické evidence
 - **Znalost hlavních indikací a kontraindikací** podávaných léčiv **dle mechanismu účinku**
 - **Zpracování kazuistiky** (oponované)

II/ Klinická farmacie- léková rizika (u lůžka pacienta)

vyučující: Prof. Vlček, Doc. Pávek, praktika: Prof. Vlček, prim. MUDr. Macek, CSc.,
PharmDr. Fialová, PhD, PharmDr. MUDr. Rudolf, PhD, PharmDr. Maříková

Fakultní nemocnice HK, Geriatrická klinika 1.LF UK

Přednášky

- hlavní lék. rizika- NÚL, LI
- metody diagnostiky, hodnocení a řešení rizik farmakoterapie
- základní lékové skupiny, riziková léčiva

Zápočet

příprava klinických případů
(3), ppt. prezentace

Praktická příprava u lůžka pacienta

- zdravotnická dokumentace, práce s chorobopisem
- komunikace s pacienty a lékaři
- hodnocení a řešení lékových problémů u lůžka pacienta
- polyfarmakoterapie

První praktické zkušenosti

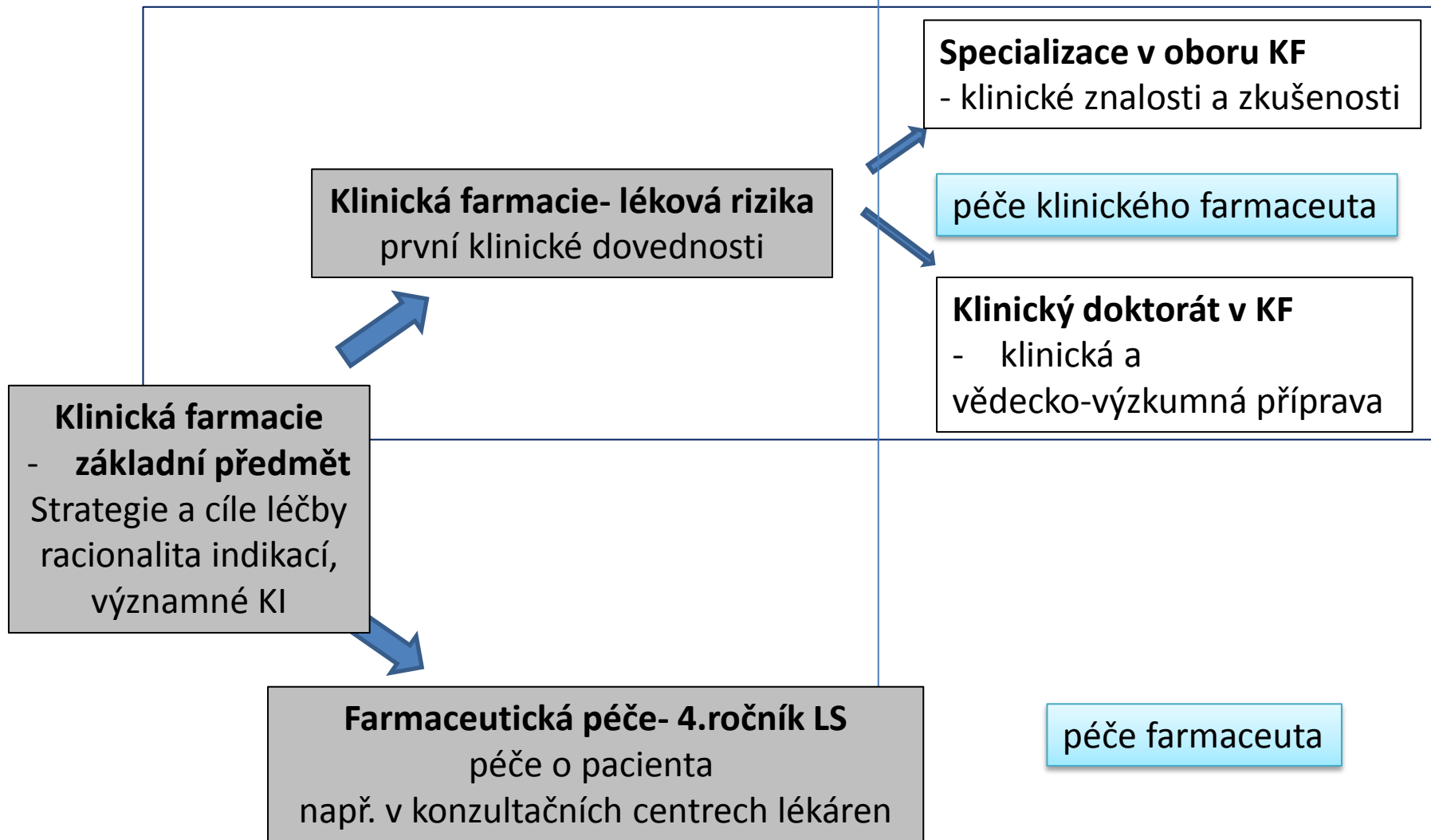
- s komunikací s pacienty a lékaři
- schopnost orientovat se ve zdravotnické dokumentaci
- reálný náhled na systém zdravotní péče na klinickém oddělení, na práci klinického farmaceuta
- zpracování klinických případů pod vedením klinických farmaceutů a lékařů
- praktická zkušenost s faktory ovlivňujícími terapeutickou hodnotu léků

Trénovány jsou znalosti

- **populačních rizik** (terapeutický index, interakční potenciál)
- **individuálního rizika** (faktory ovlivňující závažnost NÚ, chování pacienta.....)
- **změření rizika** (symptomy, testy,)
- **způsob prevence/eliminace rizika** (záměna léku (za jaký?), změna dávkování, změna strategie nasazování/vysazování apod.

Pregraduální vzdělávání

Postgraduální vzdělávání

Děkuji za pozornost!

Podněty k diskusi

- rozsah předmětů KF- jednosemestrální
- KF, KF-rizika a FP- všechny předměty ve 4.ročníku pregraduálního studia
- snaha informovat studenty o zapojení farmaceutů do systému zdrav. péče (předmět Základy zdrav. péče- 3.ročník)
- praktické diplomové práce, praktický výzkum